

جامعه‌شناسی آبادان

تحقیق

دکتر عبدالعلی لهسایی زاده

استاد جامعه‌شناسی

دانشگاه شیراز

۱۳۸۳

جامعه‌شناسی آبادان / تحقیق عبدالعلی لهسایی زاده. - تهران: کیان مهر، ۱۳۸۳.

۷۵۰،۲۷ ص. مصور، جدول، عکس.

ISBN 964-94147-6-2

فهرست‌نویسی براساس اطلاعات فیبا.

Abdolali Lahsaeizadeh Sociology of Abadan

ص.ع. به انگلیسی:

نمایه.

۱. جامعه‌شناسی - ایران - آبادان. ۲. آبادان - اوضاع اجتماعی. الف. عنوان.

۳۰۱/۰۹۵۵۵۳۷۶

HN ۶۷۰۲/۱۹ ج ۹

م ۸۳-۹۵۰۳

کتابخانه ملی ایران

جامعه‌شناسی آبادان

مؤلف: عبدالعلی لهسایی زاده ناشر: کیان مهر طراح: نگین حسینیان

حروفچینی: فروغ لیتوگرافی - چاپ: باختر، دالاهو صحافی: کهنمویی زاده

نوبت چاپ: اول بهار ۱۳۸۴ شابک: ۶-۲-۹۶۴-۹۶۱۴۷-۹۶۴ قیمت: ۶۰۰۰ تومان

دفتر نشر: ۷۹۱۶۱۹۲ - ۰۹۱۲۳۲۵۵۲۵۵ ص. پ. ۱۶۳۸-۱۶۷۶۵

E-mail: Kianmehr-public@yahoo.com

حق چاپ برای ناشر محفوظ است.

فهرست گنجانده‌ها

عنوان	صفحه
قدردانی.....	۸
پیشگفتار.....	۹
فصل اول - سرآغاز.....	
۱-۱- مقدمه.....	۱
طرح مسأله.....	۱
اهمیت موضوع.....	۳
اهداف تحقیق.....	۴
۱-۲- آنچه دیگران در مورد آبادان نوشته‌اند.....	۶
دسته ی نخست: کتاب‌های تاریخی با موضوع آبادان.....	۷
دسته ی دوم: کتاب‌های فرهنگی در مورد آبادان.....	۱۱
دسته ی سوم: کتاب‌هایی با موضوع صنعت نفت در ایران.....	۱۵
دسته ی چهارم: کتاب‌ها با موضوع خوزستان.....	۲۰
۱-۳- چارچوب‌های نظری تحقیق.....	۲۳
توسعه ی کشورهای پیرامونی.....	۲۶
توسعه ی شهری ناموزون.....	۳۰
مهاجرت به شهرها.....	۳۳
تغییرات اجتماعی.....	۳۷
۱-۴- روش‌های تحقیق بکار گرفته شده.....	۴۱
روش‌های تحقیق.....	۴۱
تکنیک‌های تحقیق.....	۴۵
ابزار تحقیق.....	۴۶
۱-۵- کمک‌های علمی و عملی کتاب.....	۵۱
کمک‌های علمی کتاب.....	۵۲
کمک‌های عملی کتاب.....	۵۴

عنوان

صفحه

۵۸	۱-۶- نتیجه گیری
	فصل دوم - موقعیت جغرافیایی و شرایط طبیعی آبادان
۶۳	۱-۲- مقدمه
۶۷	۲-۲- موقعیت جغرافیایی آبادان
۶۷	حدود و وسعت
۷۷	رودخانه ها، نهرها و گرداب ها
۷۹	زمین شناسی جزیره آبادان
۸۱	خشبات
۸۴	آبادان از نظر تقسیمات کشوری
۸۷	۳-۲- شرایط اقلیمی آبادان
۸۷	دما و فشار هوا
۹۰	باد
۹۲	رطوبت
۹۳	بارندگی
۹۵	۴-۲- پوشش گیاهی جزیره آبادان
۹۵	گونه های درختی آبادان
۹۵	ارجون
۹۵	اوکالیپتوس
۹۶	انار
۹۶	برهان
۹۶	توت سفید
۹۶	خرما
۹۷	استعمران
۹۸	برهی
۹۸	یریانی
۹۸	بریمی

صفحه	عنوان
۹۹	چیچاب
۹۹	حلاوی
۹۹	حمرای
۹۹	خضراوی
۱۰۰	دیری
۱۰۰	سرخ
۱۰۰	سویدانی
۱۰۱	عروس
۱۰۱	فرسی
۱۰۱	زهدی
۱۰۱	قصب
۱۰۱	گنتار
۱۰۲	لیلو
۱۰۲	مجهول
۱۰۲	مکتوم
۱۰۳	زردآلو
۱۰۳	سوبابل
۱۰۳	سه پستان
۱۰۴	سیب ترش
۱۰۴	شیشم
۱۰۴	شیشه شور
۱۰۵	کنار
۱۰۵	کهور پاکستانی
۱۰۵	گز
۱۰۶	موز

نخل زینتی	۱۰۶
درختچه‌ها و بوته‌ها در آبادان	۱۰۶
آفتاب پرست پرشاخه	۱۰۶
اشنان	۱۰۷
انگور	۱۰۷
باتلاقی شور	۱۰۷
باقلا	۱۰۷
بامیه	۱۰۸
ختمی چینی	۱۰۸
خرزهره	۱۰۸
خیار	۱۰۹
سدابی جنوبی	۱۰۹
سیاه شور	۱۰۹
سیاه شور مصری	۱۰۹
شاه‌پسند درختچه‌ای	۱۱۰
شور جنوبی	۱۱۰
کاکتوس	۱۱۰
کهورک یا جفجفک	۱۱۰
گوجه‌فرنگی	۱۱۰
لیم یا چسب	۱۱۱
مورد یا معین التجاری	۱۱۱
ناترک	۱۱۲
علف‌های آبادان	۱۱۲
گل‌های آبادان	۱۱۷
سبزیجات آبادان	۱۲۱

عنوان

صفحه

۱۲۴	۵-۲- گونه‌های جانوری در جزیره‌ی آبادان
۱۲۴	گونه‌های دریایی آبادان
۱۲۵	۱- ماهی‌های خوراکی
۱۲۹	۲- ماهی‌های غیر خوراکی
۱۳۱	۳- دوزیستان
۱۳۱	خرچنگ
۱۳۱	قورباغه
۱۳۱	لاک پشت آبی - خشکی
۱۳۲	پرندگان در آبادان
۱۳۵	پستانداران
۱۳۸	خزندگان
۱۳۹	حشرات
۱۳۹	۶-۲- نتیجه‌گیری
	فصل سوم - تاریخچه پیدایش آبادان
۱۴۳	۱-۳- مقدمه
۱۴۶	۲-۳- وجه تسمیه‌ی آبادان
۱۵۲	۱- پادگان نظامی عباد حبیطی
۱۵۳	۲- نخستین خانقاه صوفیه
۱۵۳	۳- عباد مقدس
۱۵۳	۴- آبادان اردشیر باستانی
۱۵۳	۵- اوپاتان
۱۵۴	۶- قبیله بنو عباد
۱۵۴	۳-۳- سابقه‌ی تاریخی آبادان
۱۶۲	۴-۳- آبادان پیش از تأسیس پالایشگاه
۱۶۸	۵-۳- انگلیسی‌ها و ایجاد آبادان مدرن

عنوان

صفحه

۱۸۲	۳-۶- نتیجه گیری.....
	فصل چهارم - وضعیت اقتصادی آبادان
۱۸۷	۴-۱- مقدمه.....
۱۹۰	۴-۲- اقتصاد آبادان پیش از مدرنیزاسیون.....
۲۰۵	۴-۳- انگلیسی ها و اقتصاد نفتی در آبادان.....
۲۰۶	مرحله نخست.....
۲۰۶	مرحله دوم.....
۲۰۶	مرحله سوم.....
۲۰۶	مرحله چهارم.....
۲۰۷	مرحله پنجم.....
۲۱۹	۴-۴- ملی شدن صنعت نفت و تأثیر آن بر آبادان.....
۲۳۳	۴-۵- گسترش فعالیت های اقتصادی در آبادان.....
۲۳۶	صنعت تصفیه ی نفت.....
۲۳۷	مجتمع پتروشیمی آبادان.....
۲۴۲	دیگر صنایع مدرن.....
۲۴۴	فعالیت های تجاری و بازرگانی.....
۲۵۲	امور مالی.....
۲۵۴	بخش خدمات.....
۲۶۰	کشاورزی.....
۲۶۸	دامداری.....
۲۷۲	صید و صیادی.....
۲۷۳	صنایع بومی و سنتی.....
۲۷۵	۴-۶- نتیجه گیری.....
	فصل پنجم - فرهنگ آبادان
۲۷۹	۵-۱- مقدمه.....

۴- انجمن سینمای آزاد	۳۸۲
۵- انجمن اسلامی	۳۸۲
۶- انجمن فیلامونیک	۳۸۲
۷- انجمن تمبر	۳۸۳
۸- انجمن دوشیزگان و بانوان	۳۸۳
۹- انجمن باغبانی	۳۸۳
۱۰- انجمن خیریه آشوری	۳۸۴
۱۱- انجمن دینی یهودیان	۳۸۴
۱۲- انجمن زرتشتی	۳۸۴
۱۳- خانه پیشاهنگی	۳۸۵
۱۴- خانه‌های فرهنگ	۳۸۵
۱۵- خانه جوانان شیر و خورشید سرخ	۳۸۵
سینما و تئاتر در آبادان	۳۸۶
موسیقی و رقص در آبادان	۳۸۸
۵-۵- فرهنگ غذاهای آبادانی	۳۹۴
خورش‌های آبادانی	۳۹۴
۱- کاری	۳۹۴
۲- خورش بامیه	۳۹۵
۳- دال عدس	۳۹۵
۴- قلیه ماهی	۳۹۵
۵- خورش فاسوری	۳۹۶
۶- حموس	۳۹۶
۷- تشریبه	۳۹۷
پلوهای آبادانی	۳۹۷
۱- پلو میگو	۳۹۷

۳۹۷	۲- پلو فاسوری
۳۹۸	۳- پلو تخم مرغ
۳۹۸	۴- طبیخ علی قوزی یا یمین علی قوزی
۳۹۸	۵- لگمه
۳۹۹	۶- دلمه برگ مو
۳۹۹	سوپ های آبادانی
۴۰۰	۱- لب لب یا لبو
۴۰۰	۲- باجیلنه یا باقلا گرمک
۴۰۱	۳- لوتینا پنخک یا لوبیا گرمک
۴۰۱	خوراک های ماهی آبادانی
۴۰۲	۱- ماهی سرخ کرده
۴۰۲	۲- صبور تنوری
۴۰۳	۳- غباد یا شیر شکم گرفته
۴۰۳	۴- میگوی سرخ کرده
۴۰۳	۵- دو پیازه میگو
۴۰۴	شامی ها و کتلت ها
۴۰۴	۱- پاکورا یا پاکوره
۴۰۴	۲- سنبوسه هندی
۴۰۵	۳- فلافل
۴۰۵	۴- کُبه خام
۴۰۶	آش ها و حلیم
۴۰۶	۱- آش سبزی
۴۰۷	۲- حلیم آبادانی
۴۰۷	۳- مَحَلَبیه
۴۰۷	غذاهای متفرقه

۲-۵- قومیت‌ها و پیروان ادیان مختلف در آبادان.....	۲۸۳
قومیت‌های مختلف در آبادان.....	۲۸۳
۱- عرب‌های آبادان.....	۲۸۳
۲- فارس‌ها.....	۲۸۶
۳- انگلیسی‌ها.....	۲۸۷
۴- هندی‌ها.....	۲۸۸
۵- پاکستانی‌ها.....	۲۸۹
۶- رنگونی‌های برمه.....	۲۸۹
۷- صابئین.....	۲۹۰
۸- ارمنی‌های آبادان.....	۲۹۱
۹- آشوریان.....	۲۹۲
۱۰- یهودی‌های آبادان.....	۲۹۳
۱۱- گُر‌ها.....	۲۹۴
۱۲- بلوچ‌ها.....	۲۹۵
۱۳- کرد‌ها.....	۲۹۵
۱۴- ترک‌ها.....	۲۹۶
۱۵- کولی‌ها.....	۲۹۶
پیروان ادیان مختلف در آبادان.....	۲۹۷
۱- اسلام در آبادان.....	۲۹۸
۲- مسیحیان در آبادان.....	۳۱۷
۳- کلیمیان آبادان.....	۳۲۰
۴- زرتشتیان در آبادان.....	۳۲۳
۵- صابئین در آبادان.....	۳۲۴
۶- پیروان سایر ادیان.....	۳۲۵

عنوان

صفحه

۳۲۶	۳-۵- فرهنگ معجونی آبادان
۳۲۸	گوش آبادانی
۳۴۱	الگوی مصرف در آبادان
۳۴۹	۴-۵- فعالیت‌های فرهنگی در آبادان
۳۵۲	باشگاه‌های آبادان
۳۵۶	کتابخانه‌های آبادان
۳۵۸	ورزش در آبادان
۳۵۸	۱- فوتبال آبادان
۳۶۴	۲- شنا در آبادان
۳۶۶	۳- بسکتبال
۳۶۷	۴- بوکس
۳۶۸	۵- بیلارد در آبادان
۳۶۸	۶- وزنه‌برداری
۳۶۹	۷- قایقرانی در آبادان
۳۷۰	۸- تنیس و زاکت بال
۳۷۱	۹- سوارکاری
۳۷۲	۱۰- گلف در آبادان
۳۷۳	۱۱- والیبال
۳۷۴	۱۲- ورزش باستانی
۳۷۵	رادیو و تلویزیون آبادان
۳۷۷	روزنامه‌نگاری در آبادان
۳۸۰	انجمن‌های آبادان
۳۸۰	۱- انجمن عکاسی
۳۸۱	۲- انجمن نفت و کانون مهندسان
۳۸۱	۳- انجمن هنرمندان

۴۰۸	۱- سوسیسی بندری
۴۰۸	۲- شهریه
۴۰۸	نان‌های آبادانی
۴۰۹	۱- نان تافتون
۴۰۹	۲- باخسم یا نان سفید
۴۰۹	۳- لراش نازک
۴۰۹	۴- خبوس عربی
۴۱۰	شیرینی‌های آبادانی
۴۱۰	۱- بامیه
۴۱۱	۲- زولبیا یا زلیبی
۴۱۱	۳- سرتاسر
۴۱۱	۴- خنجربالی
۴۱۲	۵- رنگینک
۴۱۲	۶- حلوا خرمایی
۴۱۲	نوشابه‌ها
۴۱۳	۱- دوغ عربی
۴۱۳	۲- لسی
۴۱۳	۳- شربت عرق تاره
۴۱۴	۵-۶- نتیجه‌گیری
	فصل ششم - ساختار اجتماعی آبادان
۴۱۹	۱-۶- مقدمه
۴۲۲	۲-۶- جمعیت، مهاجرت و اشتغال در آبادان
۴۲۳	جمعیت آبادان
۴۳۴	مهاجرت به آبادان
۴۴۲	اشتغال در آبادان

۴۵۹	۳-۶- آموزش و پرورش و آموزش عالی در آبادان
۴۶۰	پیدایش آموزش و پرورش دولتی در آبادان
۴۶۳	آموزش و پرورش شرکت نفت
۴۶۳	۱- آموزش های قبل از استخدام
۴۶۴	هنرستان صنعتی
۴۶۴	آموزشگاه حرفه ای
۴۶۶	۲- آموزش های پس از استخدام
۴۶۶	آموزش سرپرستی و مدیریت
۴۶۶	آموزش ماشین نویسی و تندنویسی
۴۶۷	آموزش زبان
۴۶۷	تحصیل مکاتبه ای با خارج
۴۶۷	آموزش کارمندان
۴۶۷	کلاس های مبارزه با بی سواد و تکمیلی ابتدایی
۴۶۸	آموزشگاه های آبادان
۴۶۸	کودکستان های آبادان
۴۶۹	دبستان های آبادان
۴۷۴	دبیرستان های آبادان
۴۷۶	کادر و دبیران آموزش و پرورش آبادان
۴۷۸	وضعیت سواد در آبادان
۴۸۱	آموزش عالی در آبادان
۴۸۱	مراکز آموزش عالی در آبادان
۴۸۱	۱- دانشکده فنی آبادان
۴۸۵	۲- آموزشگاه عالی پرستاری شرکت نفت
۴۸۶	۳- دانش سرای راهنمایی آبادان
۴۸۷	۴- آموزشگاه پرستاری ۲۵ شهریور

۴۸۷	۵- آموزش‌شکده شبکه بهداشتی و بهزیستی
۴۸۸	آموزش‌های مکاتبه‌ای
۴۸۹	رفتن به دیگر دانشگاه‌های ایران
۴۹۰	رفتن به خارج برای ادامه تحصیل
۴۹۱	علماء، نویسندگان، مشاهیر و اساتید آبادانی
۴۹۲	۱- علمای آبادان
۴۹۳	۲- نویسندگان و مشاهیر آبادان
۴۹۶	۳- اساتید آبادانی
۵۰۱	۴-۶- بهداشت و درمان در آبادان
۵۰۱	پیدایش سیستم بهداشتی در آبادان
۵۰۷	توسعه بهداشت در آبادان
۵۱۱	مبارزه گسترده بهداشتی
۵۱۳	تلاش برای هم سنگ شدن بهداشت و درمان شهری و شرکت نفتی
۵۱۵	۵-۶- طبقات اجتماعی و بافت فیزیکی شهر آبادان
۵۱۶	تحلیل طبقاتی ساختار شرکت نفت در آبادان
۵۲۱	طبقات اجتماعی در مناطق شهری آبادان
۵۲۴	بافت طبقاتی در نخلستان‌های آبادان
۵۲۷	محله‌های مسکونی شرکت نفت آبادان
۵۳۲	محله‌های مسکونی غیر شرکت نفتی
۵۳۷	نخلستان نشینی در آبادان
۵۳۸	مسکن شرکت نفتی
۵۴۷	مسکن مناطق غیر شرکت نفتی
۵۵۰	مسکن در نخلستان‌ها
۵۵۱	۶-۶- نتیجه‌گیری

فصل هفتم - اوضاع سیاسی در آبادان

۵۵۷	۷-۱- مقدمه
۵۶۰	۷-۲- حاکمیت شیخ خزعل و حفظ منافع انگلیسی‌ها
۵۶۷	۷-۳- حاکمیت دوگانه
۵۷۵	۷-۴- فترت، سندیکالیسم و لیبرالیسم در آبادان
۵۹۴	۷-۵- استبداد مدرن و سرکوبی مخالفان در آبادان
۶۰۵	۷-۶- نتیجه‌گیری

فصل هشتم - سخن پایانی

۶۱۱	۸-۱- مقدمه
۶۱۴	۸-۲- آنچه انتظار می‌رفت
۶۲۰	۸-۳- خلاصه‌ی فصل‌ها
۶۲۶	۸-۴- نتیجه‌گیری نهایی
۶۳۱	۸-۵- محدودیت‌ها و مشکلات تحقیق
۶۳۵	۸-۶- پیشنهادات برای مطالعات بیشتر
۶۴۲	ضمیمه ۱ - واژه‌های آبادانی با اصل انگلیسی
۶۵۳	ضمیمه ۲ - دیگر واژه‌های آبادانی
۶۶۰	منابع
۶۸۰	آلبوم عکس‌ها و نقشه‌ها
۷۲۰	فهرست راهنما
۷۲۰	اشخاص
۷۳۱	جاها
۷۴۲	اقوام، طوایف، پیروان مذاهب

فهرست جدول‌ها

صفحه

عنوان

۸۸	جدول ۱-۲: وضع آب و هوای آبادان بین سال‌های ۱۳۳۹-۱۳۳۶
۸۸	جدول ۲-۲: وضع جوی آبادان در سال‌های ۱۳۴۰ تا ۱۳۵۳
۸۹	جدول ۲-۳: اوضاع جزئی آبادان در طول ماه‌های یک سال
۹۴	جدول ۲-۴: وضعیت رطوبت هوای آبادان در فصل‌های سال (به درصد)
۹۳	جدول ۲-۵: میزان بارندگی در سال‌های مختلف در آبادان
۹۴	جدول ۲-۶: میانگین بارندگی ماهانه در آبادان
۲۱۱	جدول ۴-۱: درآمد دولت از فروش نفت
۲۱۵	جدول ۴-۲: مواد نفتی و ارزش آن که توسط شرکت نفت از آبادان صادر شده است
۲۱۶	جدول ۴-۳: فروش مواد نفتی در داخل کشور
۲۱۷	جدول ۴-۴: محصولات پالایشگاه آبادان
۲۲۴	جدول ۴-۵: نهاده نفت خام و صادرات آن از پالایشگاه آبادان (بشکه در روز)
۲۲۶	جدول ۴-۶: درصد از کل تولید پالایشگاه آبادان
۲۲۷	جدول ۴-۷: سهم مناطق دنیا از محصولات تصفیه شده در آبادان
	جدول ۴-۸: صادرات نفت از پالایشگاه آبادان بعد از تشکیل کنسرسیوم تا
۲۲۹	انقلاب اسلامی ۱۳۵۷
۲۳۱	جدول ۴-۹: رؤسای پالایشگاه آبادان بعد از ملی شدن صنعت نفت
۲۳۵	جدول ۴-۱۰: کارگاه‌های آبادان به تفکیک گروه‌های فعالیت در سال ۱۳۴۲
۲۳۵	جدول ۴-۱۱: تعداد و اندازه کارگاه‌ها در آبادان، ۱۳۴۲
	جدول ۴-۱۲: تولید پی.وی.سی، دی.بی.دی و کاستیک در پتروشیمی آبادان
۲۴۱	۱۳۴۹-۱۳۵۷
۲۴۳	جدول ۴-۱۳: روند تأسیس کارگاه‌های صنعتی در آبادان
۲۴۴	جدول ۴-۱۴: انواع کارگاه‌های صنعتی شهر آبادان در سال ۱۳۴۲
۲۴۹	جدول ۴-۱۵: واردات و صادرات آبادان در طول برنامه پنجم (ارقام به هزار تن)

جدول ۱۶-۴: تجار و بازرگان مهم آبادان و زمینه‌های فعالیت آن‌ها قبل از سال ۱۳۵۷ هجری شمسی	۲۵۱
جدول ۱۷-۴: نرخ بهره در بازار غیر متشکل پول در آبادان برحسب ماه‌ها در سال ۱۳۵۰	۲۵۳
جدول ۱۸-۴: روند و تعداد قهوه‌خانه‌های آبادان قبل از انقلاب	۲۵۸
جدول ۱-۵: مراکز فرهنگی در آبادان پیش از انقلاب	۲۸۲
جدول ۲-۵: مراکز دینی اسلامی در آبادان قبل از انقلاب	۳۱۰
جدول ۳-۵: امام‌زاده‌های آبادان (سال‌ها هجری قمری)	۳۱۴
جدول ۴-۵: روند تأسیس حسینیه‌ها و مساجد آبادان (سال‌ها هجری شمسی)	۳۱۵
جدول ۵-۵: پیروان ادیان مختلف در آبادان	۳۱۷
جدول ۶-۵: مشخصات کلی کلیساهای شهر آبادان	۳۱۸
جدول ۷-۵: افعال مرکب و ام گرفته شده در گرایش آبادانی	۳۳۴
جدول ۸-۵: نام‌ها در گرایش و لهجی آبادانی	۳۳۷
جدول ۹-۵: شاخص هزینه‌های زندگی در ماه‌های مختلف سال‌های ۱۳۵۰ و ۱۳۵۳ هجری شمسی در آبادان	۳۴۶
جدول ۱۰-۵: شاخص هزینه کالاها و خدمات مصرفی در آبادان در سال‌های ۱۳۵۰ و ۱۳۵۳	۳۴۷
جدول ۱۱-۵: مراکز فرهنگی آموزشگاه‌های آبادان در سال ۱۳۵۷	۳۵۱
جدول ۱۲-۵: باشگاه‌های شرکت نفت آبادان	۳۵۴
جدول ۱۳-۵: وضعیت تیم صنعت نفت آبادان در جام تخت جمشید	۳۶۲
جدول ۱۴-۵: تعداد بازیهای ملی و گل زده بازیکنان آبادان تا سال ۱۳۵۷	۳۶۳
جدول ۱۵-۵: مدت پخش برنامه‌های رادیو نفت ملی آبادان	۳۷۶
جدول ۱-۶: جمعیت آبادان برحسب محل تولد در نقاط شهری و روستایی در سال ۱۳۴۵	۴۲۷
جدول ۲-۶: تعداد خانوارهای شهری و روستایی آبادان برحسب بُعد خانوار در سال ۱۳۴۵	۴۲۷

۴۲۸	جدول ۳-۶: وقایع چهارگانه جمعیتی ثبت شده در آبادان ۱۳۵۱
۴۲۹	جدول ۴-۶: انواع خانوار و توزیع جمعیت برحسب جنس در آبادان ۱۳۵۵
	جدول ۵-۶: توزیع خانوار و جمعیت آبادان برحسب مناطق شهری و روستایی ۱۳۵۵
۴۳۰	
۴۳۱	جدول ۶-۶: توزیع جمعیت برحسب جنس و گروه‌های سنی عمده در آبادان ۱۳۵۵
۴۳۳	جدول ۷-۶: توزیع جمعیت توابع آبادان در سال ۱۳۵۷
۴۴۰	جدول ۸-۶: توزیع جمعیت آبادان برحسب جنس و محل تولد ۱۳۵۵
۴۴۱	جدول ۹-۶: مهاجران به شهر و شهرستان آبادان برحسب سن (۱۳۵۵)
۴۴۷	جدول ۱۰-۶: عده کارکنان شاغل در صنعت نفت آبادان
۴۵۰	جدول ۱۱-۶: دوانی‌های شرکت نفت آبادان که به بالاترین رده‌های سازمانی رسیدند
۴۵۱	جدول ۱۲-۶: کارکنان به تفکیک گروه‌های وسیع فعالیت در آبادان ۱۳۴۲
	جدول ۱۳-۶: شاغلان کارگاه‌ها و واحدهای اقتصادی به تفکیک نوع کارکنان در آبادان ۱۳۴۲
۴۵۲	
۴۵۳	جدول ۱۴-۶: شاغلان کارگاه‌های صنعتی آبادان ۱۳۴۲
۴۵۳	جدول ۱۵-۶: کارکنان کارگاه‌های صنعتی در آبادان، مرداد ماه ۱۳۴۲
	جدول ۱۶-۶: جمعیت ۱۰ ساله و بالاتر برحسب فعالیت اقتصادی در شهر و روستاهای آبادان ۱۳۴۵
۴۵۵	
۴۵۶	جدول ۱۷-۶: جمعیت بیکار آبادان در سال ۱۳۴۵
۴۵۷	جدول ۱۸-۶: وضع فعالیت جمعیت ۱۰ ساله و بیشتر شهرستان آبادان ۱۳۵۵
	جدول ۱۹-۶: توزیع جمعیت شاغل آبادان برحسب جنس و گروه‌های عمده فعال ۱۳۵۵
۴۵۸	
۴۵۹	جدول ۲۰-۶: آمار کارکنان پتروشیمی آبادان ۱۳۵۷
۴۷۰	جدول ۲۱-۶: آمار دبستان رازی ۱۷-۱۳۱۶
	جدول ۲۲-۶: آمار آموزش و پرورش آبادان برای دبستان در سال تحصیلی ۵۰-۱۳۴۹
۴۷۳	

جدول ۲۳-۶: دبیرستان‌ها و شاگردان دبیرستانی در آبادان ۵۰-۱۳۴۹	۴۷۶
جدول ۲۴-۶: وضعیت سواد در آبادان ۱۳۴۵	۴۷۹
جدول ۲۵-۶: وضعیت سواد در آبادان ۱۳۵۵	۴۷۹
جدول ۲۶-۶: توزیع فراوانی دانش‌آموزان براساس جنس و نوع مرکز آموزشی در آبادان ۱۳۵۷	۴۸۰
جدول ۲۷-۶: جمعیت با تحصیلات عالی در آبادان ۱۳۵۵	۴۹۰
جدول ۲۸-۶: اساتید آبادانی در علوم پایه	۴۹۷
جدول ۲۹-۶: اساتید آبادانی در رشته‌های کشاورزی	۴۹۸
جدول ۳۰-۶: اساتید آبادانی در رشته‌های پزشکی، داندانپزشکی و دامپزشکی	۴۹۸
جدول ۳۱-۶: اساتید آبادانی در رشته‌های فنی و مهندسی	۴۹۹
جدول ۳۲-۶: اساتید آبادانی در رشته‌های علوم انسانی	۴۹۹
نمودار ۱-۶: هرم سلسله مراتب کارکنان شرکت نفت آبادان	۵۱۷
جدول ۳۳-۶: روند منازل کارمندی و کارگری در آبادان (۴۴-۱۳۴۰)	۵۴۱
جدول ۳۴-۶: انواع واحدهای مسکونی در شهرستان آبادان، ۱۳۴۵	۵۴۸
جدول ۳۵-۶: خانوارهای آبادانی برحسب نحوه تصرف محل سکونت (۱۳۴۵ و ۱۳۵۵)	۵۴۹
جدول ۱-۷: مدیران انگلیسی شرکت نفت مستقر در ایران	۵۷۲

فهرست نمودارها

عنوان	صفحه
نمودار ۱-۶: هرم سلسله مراتب کارکنان شرکت نفت آبادان	۵۱۷

قدردانی

پیش از آغاز سخن شایسته است از تلاش بی وقفه و ارزشمند برادران و خواهرانی که بی دریغ ما را در به ثمر رسیدن این پژوهش یاری نمودند قدردانی نمایم؛ چرا که بی حضور آنان برای به انجام رسانیدن کاری چنین سترگ و وسیع دشوار می نمود. اینک پاس همراهی و همدلی آنان ضروری می دانم که از یکایک آنان نام برم:

آقایان حاج علی اسلامی، مهندس عبدالرضا لهسایی زاده، حاج خلیل دارم، آقاشیخ محمدعلی محسنی، دکتر نجفعلی کریمیان، ابراهیم غلام نژاد، سیدعبدالکریم هاشمی، دکتر محمدعلی لهسایی زاده، محمدعلی حسینیان، صفدر تقی زاده، شهرام قاضی زاده، حاج عبدالکریم ابراهیمی، سعید افشار دوانی، محمود سلامی، مرحوم حاج عبدالنبی لهسایی زاده، مرتضی توکل، حیدر احسائی، شهباز افشار دوانی، علی رودانی، فریدون محمدی، محمدعلی فرهادی، نصراله حسینیان، حاج محمد کامجو، دکتر احمدرضا غلامی، غلامرضا فلاحی، حمید عمرانی، دکتر مسعود نوشادی، عبدالله عبدالله زاده، مهندس حبیب حاجی زاده، پروفیسور لطف اله یارمحمدی، مهندس مرتضی مکارمی، دکتر محمدرضا غلامی، حسین یوسف زاده دوانی، دکتر حمیدرضا غلامی، مهندس ستار سالمی، مهندس جعفر فرشیدیان، مهندس امیر لهسایی زاده، دکتر حمید عثمان، عبدالحسین ابراهیمی، مسعود اسلامی، مهندس مسعود فغانیان، علی اکبر آقاجری، علی فرخ مهر، مهندس علی اکبر جعفری، جمشید افشار دوانی، کمال مقبل، منصور ماهرانی، دکتر جهانبخش ثواقب، نعمت الله غفاری، دکتر عبدالرسول خیراندیش، دکتر سیدحسن مرسوی، بهرام ایوب زاده، محمد ولی زاده، پدram نفیسی و خانمها: مینا فغانیان دوانی، مهرانگیز فغانیان دوانی، اشرف عباسی، کشور لهسایی زاده، نگین حسینیان، عزت ببرگیر، طیبیه پرازجانی، نازفر فرقانی و طیبیه محمدی نیا.

همچنین شایسته می دانم مراتب سپاس خود را از آقای فریدون قیاسوند مدیریت و دست اندرکاران مجموعه فرهنگی «انتشارات کیان مهز» بخاطر چاپ این اثر به عمل آورم.

پیشگفتار

سال‌ها بود که ضرورت پژوهشی پیرامون شهر آبادان را احساس می‌کردم. آشنایی با فرهنگ این خطه خونگرم از سویی و اصرار برخی دوستان و آشنایان و بسیاری همشهریان از سویی دیگر؛ دینی را بر دوش ما انداخت که به حد وسع در تألیف و تدوین و ارائه تصویری جامع از فرهنگ و هنر و صنعت و... این شهر بکوشیم. برغم مشکلات عدیده‌ای که در این مسیر قرار داشت و عوامل بازدارنده متعددی که در راه بود ارج و قرب کار آن چنان بود که تمام تلاش خود را معطوف به انجام آن نمودم و اینک اگرچه کار این تحقیق به ظاهر پایان پذیرفته، اما نگارنده باب این پژوهش را هم چنان برای کارشگران و محققان باز می‌داند و امید واثق دارم تا به حسن و نظر سعی وافر آنان کاستی‌های این کار در مراحل بعد جبران شود. خطه آبادان بی هیچ تردیدی از دیرباز زادگاه بسیاری نویسندگان و محققان و هنرمندان بوده و همین ایمان مرا بیشتر می‌کند که اگر نقد و نظری صورت پذیرد نخست در راستای پرورش بیشتر این کار است و دیگر از روی انصاف و صداقت است که مطرح می‌شود.

از همین رو صادقانه از آنان کمک می‌جویم چرا که این اثر را نه متعلق به خود بلکه مربوط به تمام مردم آبادان و تاریخ بزرگ آن می‌شمارم. درخواست دیگر نگارنده از همشهریان ارجمند آن است که در صورت دسترسی به عکس‌هایی با موضوع آبادان آن را به آدرسی که در پایان این پیش‌گفتار می‌آید ارسال نموده تا به امید خدا در مرحله‌ای دیگر و یا در اثری دیگر مورد استفاده قرار گیرد. نگارنده در پایان این پیش‌گفتار تمایل و آمادگی خود را برای همکاری و مساعدت با تمام پژوهشگرانی که در تدوین و تألیف اثری پیرامون شهر آبادان هستند اعلام می‌دارم.

با سپاس

دکتر عبدالعلی لهسایی زاده

آدرس: شیراز- دانشگاه شیراز- دانشکده علوم اجتماعی- بخش جامعه‌شناسی
پست الکترونیکی: lahsaei@rose.shirazu.ac.ir و یا تلفن: ۹۶۶۱-۶۲۸ (۷۱۱)